تدابیری برای اصلاح نرخ ارز

کارشناسان اقتصادی: قدرت خرید مردم با حذف ارز ترجیحی بیشتر می‌شود، به شرط اینکه پیش‌بینی‌های لازم صورت گیرد و قیمت تمام شده کالا کاهش یابد

گزارش یک

بهناز قاسمی

ساسان شاه‌ویسی — کیومرث کرمانشاهی — سیدمهدی زری‌باف

در شرایطی که بودجه سال ۱۴۰۱ در کمیسیون‌های تخصصی مجلس در حال چکش‌کاری است، کارشناسان اقتصادی موافق یا مخالف ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی با استدلال‌های خودشان تلاش می‌کنند تصمیم‌گیران را متقاعد و با خود همراه کنند. معاون کل اسبق وزارت بازرگانی معتقد است با حذف پلکانی ارز دولتی در سال آینده بخش تولید، توزیع، خدمات و حتی خانوار فرصت می‌یابند کار و معیشت‌شان را با قیمت‌های جدید سازگار کنند. ساسان شاه‌ویسی کارشناس اقتصادی نیز می‌گوید: قدرت خرید مردم با حذف ارز ترجیحی بیشتر می‌شود و شایعات مربوط به افزایش تورم نیز غیرواقعی است.

واضح است که دولت در سال‌های گذشته با مدیریت ضعیف نتوانست کالا با دلار ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی را به دست مصرف‌کننده برساند و مردم تاوان این ضعف و فساد ایجاد شده در چرخه واردات تا توزیع را پرداخت کردند. قطعاً تغییرات نرخ ارز، افزایش قیمت‌ها را به همراه دارد. همچنین اصرار و اجرای نرخ ارز پایین، نه تنها موجب رانت و افزایش فساد شده، بلکه نرخ مؤثر تورم وارده بر قدرت خرید خانوار بیش از دوره قبل فزونی یافته است. تغییر در نحوه تخصیص ارز ترجیحی به‌مثابه یک جراحی است و قطعاً منجر به مقداری درد مزمن که افزایش قیمت نرخ است، می‌شود، اما اگر نرخ ارز شناور مدیریت شده باشد، چه بسا منافعی را که از ضرب و تقسیم جدید حاصل می‌شود، بتوان در جای خودش مانند نهادهای حمایتی توزیع و هزینه‌ها را سرشکن کرد.

این روزها بازار نقد و دفاع از سیاست دولت در سال آینده مبنی بر حذف ارز ترجیحی داغ است، اما آنچه مورد توجه همگان است بی‌اثر بودن تخصیص ارز ترجیحی بر معیشت مردم است که ادامه این روند برای دولت و مردم قابل قبول نیست. معاون اسبق وزارت بازرگانی در خصوص تصمیم شجاعانه دولت و تعیین تکلیف تخصیص ارز دولتی در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: از ابتدا تخصیص ارز دولتی اشتباه بوده و در چهار سال اخیر دولت گذشته با چند نرخی کردن ارز، حوزه بازار و اقتصاد کشور را دچار نابسامانی کرد. اکنون دولت سیزدهم با علم به اینکه ادامه این روند به اصطلاح «آب در هاون کوفتن» است، تصمیم گرفته تخصیص ارز دولتی برای واردات کالاهای اساسی و نهاده‌ها را حذف کند. تصمیمی که در قانون بودجه امسال به دولت تدبیر تکلیف شد و قرار بود در نیمه نخست سال ۱۴۰۰، طوری برنامه‌ریزی شود که ارز دولتی به تدریج حذف شود، اما نه‌تنها این اتفاق نیفتاد، بلکه ارز پیش‌بینی شده برای کل سال را پیشخور کرد.

کیومرث کرمانشاهی می‌افزاید: اگر دولت حذف ارز دولتی را در سال آینده پلکانی کند، بخش تولید، توزیع، خدمات و حتی خانوار می‌توانند با برنامه‌ریزی صحیح، هزینه‌هایشان را با وضعیت جدید تطبیق دهند و شوک اقتصادی اتفاق نیفتد. وی تأکید می‌کند: همزمان در سه ماه باقیمانده امسال باید تدابیر ویژه‌ای برای تأمین کالاهای اساسی بیندیشند تا با آرامش بیشتری این طرح اجرایی شود.

■ کاهش هزینه تولید باید مورد توجه باشد

رئیس اسبق سازمان توسعه تجارت هزینه‌های تولید را دلیل بروز تورم و شوک‌های اقتصادی می‌داند و می‌گوید: در بازار داخلی و صادراتی، قیمت کالا حرف اول را می‌زند. اگر دولت با تدابیر خاص به کاهش قیمت تمام شده کالا کمک کند، قطعاً هم مصرف‌کننده داخلی با تورم مواجه نمی‌شود و هم اینکه صادرکنندگان در بازارهای خارجی قدرت رقابت بیشتری می‌یابند. همچنین از صدور بخشنامه خلق‌الساعه و تعدد تصمیم‌گیری‌ها که در دولت قبل کم نبود، خودداری کنند.

کرمانشاهی با اشاره به سود صنایع مادر در سال آینده می‌افزاید: صنایع مادری که تابحال شامل قیمت‌گذاری دولتی بودند با حذف ارز ترجیحی با قیمت آزاد به فروش می‌رسند که این اتفاق موجب افزایش قیمت سهام و سود سهامداران می‌شود و قطعاً سودآوری بیشتری خواهند داشت، اما دولت باید با حمایت از کالاهای ساخته شده و صنایع کوچک به کاهش هزینه‌های تولید کمک کند و با خام‌فروشی مقابله کند.

■ شاه‌ویسی: قدرت خرید مردم با حذف ارز ترجیحی بیشتر می‌شود

همچنین ساسان شاه‌ویسی، کارشناس اقتصادی نیز در دفاع از حذف ارز ترجیحی از واردات کالاهای اساسی از سال آینده می‌گوید: این شائبه که با حذف ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی گرانی و تورم سرسام‌آوری ایجاد می‌شود صحیح نیست، چراکه حذف ارز ترجیحی برای ثبات در سیاست‌های پولی الزامی است و مانع ایجاد رانت می‌شود. قطعاً با اجرای صحیح این طرح، قدرت خرید مردم افزایش خواهد یافت.

وی در خصوص مضرات اجرای ناقص ارز ترجیحی می‌افزاید: بی‌ثباتی در اجرای این سیاست، بخشی از طرح تحول اقتصادی را متوقف کرد و رقابت در بازار را به چالش کشید. همچنین قدرت رقابتی تولید ملی و صادراتی را با مشکل روبه‌رو ساخته است.

شاه‌ویسی با بیان اینکه سیاست رقابتی کردن بازار روشی صحیح و اقتصادی است، تأکید می‌کند: اگر هدف اصلی سیاست، حمایت از مصرف‌کننده است باید حلقه آن با تجربیات سال‌های گذشته در توزیع هدفمندی یارانه‌ها کامل شود، یعنی با آسیب‌شناسی وارد مرحله اصلاح یارانه‌ها شویم و به صورت آزمون و خطا پیش نرویم.

شاه‌ویسی با اشاره به حلقه اصلی نظام توزیعی در رساندن کالاهای اساسی به اقشار حمایت‌پذیر می‌گوید: اگر نظام توزیعی دچار اختلال و اشکال باشد و به صورت صحیح عمل نکند، قطعاً سیاست‌های اتخاذی را ناکارا و چه بسا متضاد با هدف غایی کند.

وی می‌افزاید: باید تکلیف خود را با اصل ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی روشن کنیم. بنابراین سیاست‌های عمومی و مالی کشور باید با مردم در میان گذاشته شود و بر اساس کارکردها، تورم واضح را بازگو کنیم و بگوییم این ابزارها تا میزانی قدرت خرید را بازگشت‌پذیر می‌کند.

■ زری‌باف: از تزریق مسکن‌های مقطعی خودداری شود

سیدمهدی زری‌باف، رئیس مرکز مطالعات و مبانی مدل‌های اقتصادی در حوزه اقتصاد مقاومتی با حذف ارز کالاهای اساسی موافق نیست و در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: پرداخت یارانه نقدی و کارت اعتباری چاره کار نیست. دولت باید از تزریق این مسکن‌های مقطعی بپرهیزد و تجربه دولت‌های قبل را تکرار نکند. وی با طرح این سؤال که چرا باید صنعت، کشاورزی و تولید به نرخ ارز گره زده شود، می‌افزاید: بیش از ۳۰ سال است که تمام مؤلفه‌های اقتصادی به نرخ ارز گره خورده و سال به سال منجر به افزایش تورم شده است. دولت با دلاری که از محل فروش نفت عایدش می‌شود باید تجهیزات روز صنعت و تولید را وارد کند و از کشاورز برای تولید کالاهای اساسی حمایت کند. به این صورت می‌توان مدعی اجرای سیاست‌های ابلاغی رهبری در راستای اقتصاد مقاومتی و رسیدن به خودکفایی شد. زری‌باف عنوان می‌کند: به بهانه نبود آب، واردات در دو دهه اخیر تقویت شده و تولید و خودکفایی به فراموشی سپرده شده است.

این کارشناس اقتصاد مقاومتی تأکید می‌کند: طبق گفته رئیس کل بانک مرکزی، امسال درآمدهای ارزی کشور افزایش یافته است. بنابراین دولت مشکلی در تأمین ارز واردات ندارد. فقط با مدیریت درست واردات و برخی اصلاحات مانند حذف تعیین نرخ ارز از سوی دولت می‌توان به شکوفایی اقتصادی رسید، به شرط آنکه به تولید و کشاورزی توجه بیشتری داشته باشیم.

نمای نزدیک

یارانه ۹۰ تا ۲۰۰ هزار تومانی از سال آینده در ازای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی!

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس از پرداخت یارانه ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومانی برای سه دهک اول و یارانه ۹۰ هزار تومانی به چهار دهک بعدی در سال آینده خبر داد و گفت: قرار است تمامی یارانه‌ها تجمیع شود.

به گزارش فارس، جعفر قادری درباره حذف ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی گفت: با حذف ارز ترجیحی نهاده‌های دامی و دانه‌های روغنی، این اقلام با افزایش قیمت روبه‌رو می‌شوند، اما اگر دولت دست به اصلاح ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی نزند باید از بانک مرکزی استقراض کند که تورم سرسام‌آوری را در پی خواهد داشت. وی افزود: دولت چاره‌ای جز حذف ارز ترجیحی ندارد و مابه‌التفاوت قیمت کالاهای اساسی را در قالب کارت معیشتی یارانه به مردم پرداخت خواهد کرد.

گزارش ۲

افزایش آمار ورود کالای اساسی به کشور در دولت سیزدهم

در ۹ ماهه امسال، ۲۳ میلیون تن کالای اساسی به ارزش ۱۴ میلیارد و ۱۳۹ میلیون دلار از گمرکات ترخیص شد که ۲۰ میلیون و ۱۷۶ هزار تن آن به ارزش ۱۱ میلیارد و ۱۴۶ میلیون و ۶۷۰ هزار دلار کالای اساسی بوده است.

به گزارش فارس به نقل از روابط عمومی گمرک جمهوری اسلامی ایران، علیرضا مقدسی، سرپرست گمرک جمهوری اسلامی ایران اظهار داشت: یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم تأمین بی‌وقفه کالاهای اساسی برای مردم است که در این راستا سرعت واردات و ترخیص کالاهای اساسی از بنادر و گمرکات کشور افزایش یافته است.

وی افزود: از ۲۳ میلیون و ۵۴ هزار و ۱۳۱ تن کالای اساسی وارده به ارزش ۱۴ میلیارد و ۱۳۹ میلیون و ۴۰۴ هزار و ۲۴۷ دلار، ۱۰ میلیون و ۳۵۸ هزار و ۸۳۵ تن به ارزش ۶ میلیارد و ۱۴۵ میلیون و ۱۶۸ هزار و ۲۳۹ دلار قبل از نیمه مرداد (چهار و نیم ماه نخست سال) از گمرکات کشور ترخیص شد و مابقی، یعنی ۱۲ میلیون و ۶۹۵ هزار و ۲۹۷ تن به ارزش ۷ میلیارد و ۹۹۴ میلیون و ۲۳۶ هزار و ۸ دلار در چهار و نیم ماه دوم و در دولت سیزدهم ترخیص شده که این میزان واردات کالاهای اساسی ۲۳ درصد در وزن و ۳۰ درصد در ارزش بیشتر از دولت قبل است.

مقدسی در خصوص کالاهای اساسی شامل ارز ترجیحی گفت: ۲۰ میلیون و ۱۷۵ هزار و ۶۶۶ تن کالای اساسی وارده در ۹ ماه امسال به ارزش ۱۱ میلیارد و ۱۴۶ میلیون و ۶۹۹ هزار و ۷۹۸ دلار کالاهایی بوده که شامل گروه یک ارزی یا به‌اصطلاح ارز ترجیحی بودند که در این مدت نسبت به مدت مشابه ۳۶ درصد از لحاظ وزنی و ۸۳ درصد از لحاظ ارزش رشد داشته است که ۹ میلیون و ۲۵۲ هزار و ۵۷۰ تن کالا به ارزش ۵ میلیارد و ۲۸ میلیون و ۳۳۲ هزار و ۹۲۸ دلار مربوط به چهار و نیم ماه اول سال و دولت دوازدهم بوده و ۱۰ میلیون و ۹۲۳ هزار و ۹۶ تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۱۱۸ میلیون و ۳۶۶ هزار و ۸۷۰ دلار نیز مربوط به چهار و نیم ماه بعدی و دولت سیزدهم است که رشد ۱۸ درصدی در وزن و ۲۲ درصدی در ارزش را نسبت به این بازه زمانی شاهد بودیم.

وی در خصوص میزان واردات هفت قلم کالای اساسی شامل ارز ترجیحی توضیح داد: ذرت با ۷ میلیون و ۵۲ هزار و ۶۳۲ تن به ارزش ۲ میلیارد و ۴۳۴ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۳۹۲ دلار در صدر کالاهای وارده اساسی با کاهش ۳ درصدی در وزن و افزایش ۳۵ درصدی در ارزش قرار دارد. روغن‌های خوراکی با یک میلیون و ۵۲۹ هزار و ۱۵۲ تن به ارزش ۲ میلیارد و ۸۱ میلیون و ۷۷۵ هزار و ۳۷ دلار و رشد ۱۰۲ درصدی در وزن و ۲۳۱ درصدی در ارزش در جایگاه دوم و گندم با ۵ میلیون و ۱۸ هزار و ۲۵۹ تن به ارزش یک میلیارد و ۷۱۲ میلیون و ۱۵۸ هزار و ۴۲۰ دلار و رشد ۱۰۱ درصدی در وزن و ۱۴۷ درصدی در ارزش نسبت به مدت مشابه در جایگاه سوم قرار دارد.

سرپرست گمرک جمهوری اسلامی ایران افزود: دارو، تجهیزات و ملزومات ضروری پزشکی با ۱۶ هزار و ۲۷۴ تن به ارزش یک میلیارد و ۶۷۶ میلیون و ۹۸۰ هزار و ۴۳۸ دلار و رشد ۴۲ و ۳۶ درصدی وزن و ارزش، انواع دانه‌های روغنی با یک میلیون و ۹۹۰ هزار و ۳۳۵ تن به ارزش یک میلیارد و ۳۹۴ میلیون و ۳۰۶ هزار و ۲۲۶ دلار و رشد ۸ درصدی در وزن و ۴۷ درصدی در ارزش، کنجاله سویا با یک میلیون و ۹۵۸ هزار و ۷۸۱ تن به ارزش یک میلیارد و ۷۹ میلیون و ۷۰۹ هزار و ۲۶۷ دلار و رشد ۷۷ درصدی در وزن و ۱۳۴ درصدی در ارزش و جو با ۲ میلیون و ۶۱۰ هزار و ۲۳۲ تن به ارزش ۷۶۷ میلیون و ۵۲۶ هزار و ۱۸ دلار و رشد ۹۴ درصدی در وزن و ۱۳۵ درصدی در ارزش کالاهای اساسی ترخیص شده از گمرکات اجرایی تا پایان آذرماه بودند.

گزارش ۲

انرژی صنایع در رهگذر بودجه ۱۴۰۰ تقویت می‌شود یا تضعیف؟!

بیشتر یارانه پنهان در سفره صنایع گازخوار

اگر چه بودجه سال آتی کشور هنوز تصویب نشده، اما چشم فعالان بازار سرمایه همچنان به مجلس شورای اسلامی است تا ببینند چه تصمیم‌های مهمی در رابطه با نرخ خوراک صنایعی چون پتروشیمی اخذ می‌شود به ویژه آنکه این روزها بحث اصلاح یارانه‌های پنهان و خوراک تحویلی به صنایع نیز در جامعه داغ شده‌است، به‌طور نمونه کارشناسان معتقدند عمده یارانه پنهان هزار و ۶۰۰ هزار میلیارد تومانی در قالب گاز به صنایع تحویل می‌شود که نیاز به بازنگری نرخ دارد.

به اعتقاد کارشناسان از نکات خوب بودجه ۱۴۰۱ برای بازار سرمایه: ۱- کاهش انتشار اوراق و بازپرداخت ۱۵۵ هزار میلیارد تومانی دیون دولت، ۲- کمک ۱۰ هزار میلیارد تومانی دولت به صندوق تثبیت بازار، ۳- کاهش ۵ درصدی مالیات شرکت‌ها، ۴- اعمال مالیات بر سپرده‌های بانکی اشخاص حقوقی و ۵- افزایش نرخ تسعیر ارز به ۲۳ هزار تومان و حذف ارز است.

همچنین از نکات دیگر بودجه به اعتقاد کارشناسان این است که دولت به‌صورت عملی بستر رشد بازار سرمایه را برای سال آینده فراهم نکرده‌است و این موضوع می‌تواند سال آینده را به سالی کم فروغ به‌عنوان سالی زشت برای بازار سرمایه تبدیل کند که از آن جمله می‌توان به سرنوشت نامعلوم خوراک پتروشیمی‌ها و سایر صنایع اشاره کرد که طبق تبصره ۱۴ در بودجه افزایش غیرقابل توجیهی را از خود نشان می‌دهد.

افزایش گاز سوخت صنایع از ۳۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به صددرصد از پربحث‌ترین نکات بودجه ۱۴۰۱ برای اهالی تالار شیشه‌ای است که همگی متفق‌القولند که این افزایش برای بازار جنبه منفی دارد و باعث آسیب به صنایع می‌شود.

حسن مرادی، استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران و نماینده سابق مجلس در یک مناظره در رسانه ملی گفت: پتروشیمی‌ها دو نوع خوراک دارند که خوراک گازی غالب است. آنها که خوراک میعانات گازی دریافت و اظهار می‌کنند به آنها اجحاف می‌شود. وی گفت: در مجلس هفتم ما متوجه شدیم فاصله عظیمی بین قیمت‌های واقعی و قیمت خوراک وجود دارد و رانت عجیبی به وجود آمده بود. در راه‌پله‌های شرکت صنایع پتروشیمی به محض اینکه حواله دست متقاضی می‌آمد به پول ۱۵ سال پیش ۵۰۰ میلیون تومان حواله را می‌خریدند.

مرادی افزود: ما در مجلس هفتم پیشنهاد فوب خلیج فارس را دادیم تا خوراک را ارزان ندهیم تا رانت به وجود بیاید. با این مصوبه، همه چیز عوض شد و پتروشیمی متوجه شدند باید فایده و هزینه کنند. در سال ۹۳ به ۱۳ سنت رسید. در بودجه سال ۸۷ به ۶۹ تومان و ۷۰ تومان رسید و فراز و فرودهایی داشت و الان هم فرمول اینکه در خوراک گاز هاب چهارگانه جهان یک طرف، ۲۶ درصد قیمت داخلی و ۲۵ درصد قیمت صادرات گاز باشد. استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران افزود: اینکه پتروشیمی‌ها برای سازمان‌های بازنشستگی هست که می‌گویند چه اشکالی دارد کمک کنیم، بحث تبعیض‌ها به وجود می‌آید. من معتقدم اگر پتروشیمی خوراک نسبتاً ارزان دریافت کرد و به مدیران خود حقوق نجومی داد، این حقوق نجومی از سودهای نامتعارف داده شده‌است. اگر حقوق کارکنان متعارف باشد، پتروشیمی‌ها باید از سود معقولی بهره‌مند شوند.

■ هاشم‌زاده: افزایش قیمت خوراک پتروشیمی‌ها ضروری است ولی نه به صورت شوک آور

از سوی دیگر مهدی هاشم‌زاده، کارشناس اقتصادی گفت: در مهر ماه ۱۴۰۰ دیوان محاسبات روی بحث حجم یارانه‌های پنهان گزارش داد که هزار و ۶۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان داریم که باید زمانی سرو سامان داده شود. ما الان کمبود گاز داریم و اگر نیاییم از الان برنامه‌ریزی درست نکنیم، به مشکل می‌خوریم و باید در صنعت و بخش خانگی به سمت بهینه‌سازی مصرف برویم.

این کارشناس اقتصادی گفت: در خوراک پتروشیمی‌ها هم باید به سمت اصلاح برویم و این ضروری است، اما اینکه یکدفعه افزایش دهیم، قطعاً دچار شوک می‌شود و برای پتروشیمی‌ها مشکل ایجاد می‌شود. پتروشیمی‌های خوراک گازی حاشیه سود بالاتری دارند، گاهاً پتروشیمی‌ها سوخت را بیشینه اعلام می‌کنند و آنرا به عنوان خوراک استفاده می‌کنند. وی افزود: گازی‌ها خیلی دنبال ایجاد ارزش افزوده نمی‌روند و دلیل آن همین سود کلانی هست که به خاطر خوراک ارزان می‌برند و تمایلی به ایجاد ارزش‌افزوده بیشتر ندارند. در خوراک گاز حتماً باید به دنبال اصلاح و تعدیل خوراک پتروشیمی‌ها برویم. وقتی برخی از این پتروشیمی‌ها و فولادی‌ها حاشیه سود بسیار زیادی دارند، باید به سراغ بهینه‌سازی مصرف با اصلاح نرخ خوراک بروند. باید البته به نوع خوراک و حاشیه سودها برای اصلاح قیمت‌ها نگاه کنیم و همه را با یک فرمول افزایش ندهیم.

■ بیش از ۷۰ درصد یارانه پنهان داریم به خوراک گازی‌ها می‌دهیم

مهدی هاشم‌زاده، کارشناس اقتصادی در این مناظره گفت: برای هر تن محصول پتروشیمی بیشتر خام فروشی داریم و بیش از ۷۰ درصد یارانه پنهان را داریم به خوراک گازی‌ها می‌دهیم. یکی از راهکارها افزایش پلکانی خوراک گاز پتروشیمی‌هاست، امسال قیمت سوخت پتروشیمی‌ها به ۶۰ تا ۷۰ درصد برسد خوب است.

وی گفت: اعطای تخفیف به خوراک مایع‌های پتروشیمی لازم هست؛ چرا که موجب می‌شود همه بروند سراغ خوراک گاز و راهکار دیگر این هست که روی محصولات نیمه خام مالیات بگیریم. در حالی که متانول اصلی‌ترین محصول نیمه خام است از دادن مالیات حذف شده‌است. ال‌پی‌جی‌ها را باید به پتروشیمی‌ها با تنفس خوراک بدهیم تا به احداث پتروپالایشگاه‌ها برویم.

گزیده خبر

ذخایر آب سدهای کشور به ۱۸/۷ میلیارد مترمکعب رسید

آمار دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور نشان می‌دهد با سپری شدن ۱۰۱ روز از سال آبی جاری، (ابتدای مهرماه ۱۴۰۰ تا ۱۱ دی‌ماه) میزان کل حجم آب در مخازن سدهای کشور حدود ۱۸/۷ میلیارد مترمکعب است.

به گزارش ایرنا، وضعیت بارش‌های کشور در پاییز چندان مطلوب نبود و میزان بارش‌ها در این فصل، بیانگر آن است که خشکسالی این فصل آنچنانکه پیشتر سازمان هواشناسی اعلام کرده بود یکی از خشک‌ترین‌های ۵۰ ساله اخیر است.

گزارش قبلی بارش‌ها هم در کشور نشان می‌دهد در سال آبی جاری (ابتدای مهرماه ۱۴۰۰ تا سوم دی) ۴۷/۵ میلی‌متر بارندگی رخ داد که حاکی از کاهش ۳۹ درصدی بارش‌ها نسبت به متوسط بلندمدت است. این کاهش بارش‌ها اثر خود را روی سدهای کشور و حجم ذخیره آنها گذاشته است، به‌طوری که طبق اعلام وزارت نیرو، کاهشی معادل ۴۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته را نشان می‌دهد.

در این زمینه، مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور گفت: بررسی وضعیت سدهای کشور نشان می‌دهد، میزان کل حجم ورودی به سدهای کشور از ابتدای مهرماه تا ۱۱ دی‌ماه، معادل ۵/۱۴ میلیارد مترمکعب است که کاهشی معادل ۴۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته را نشان می‌دهد.

خبر کوتاه

بهار ۱۴۰۰ مسکن ۶۳/۷ درصد گران شد

مرکز آمار ایران از افزایش ۶۳/۷ درصدی اجاره بهای مسکن در کشور طی بهار امسال خبر داد.

به گزارش تسنیم، مرکز آمار ایران اعلام کرد: متوسط قیمت فروش هر مترمربع زمین یا زمین ساختمان مسکونی کلنگی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی در کل کشور بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان میانگین مساحت ۲۹۱ مترمربع بوده است که نسبت به فصل قبل ۲۵/۶ درصد و نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱۰۴/۷ درصد افزایش داشته است.

متوسط مبلغ اجاره ماهانه به‌علاوه ۳ درصد ودیعه پرداختی برای اجاره یک مترمربع زیربنای مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی در سطح کشور ۲۸۱ هزار و ۹۲۲ ریال با میانگین مساحت ۱۰۴ مترمربع و متوسط عمر بنای ۱۴ سال بوده است که نسبت به فصل قبل ۲۳ درصد و نسبت به فصل مشابه سال قبل ۶۳/۷ درصد افزایش داشته است.

کاهش دلالی‌ها با عرضه سیمان در بورس کالا

عرضه سیمان در بورس کالا باعث شفافیت و مشخص شدن قیمت و خریداران شده است. همچنین کارخانجات سیمان به صورت نقدی پول خود را دریافت می‌کنند و دیگر رقابت منفی وجود ندارد و از این طریق در بورس کالا دلالی‌ها نیز کاهش پیدا کرده است.

عبدالرضا شیخان در گفت‌وگو با میزان، در خصوص وضعیت و میزان تولید کارخانه‌های تولید سیمان گفت: کارخانه‌های سیمان برای حفظ روند تولید در حال حاضر سوخت مازوت را به‌رغم قیمت بالای حملی که پرداخت می‌کنند مصرف کرده تا تولید ادامه پیدا کند.

وی افزود: روند تولید سیمان تغییری نکرده، زیرا سوخت جایگزین را کارخانه‌های تولید سیمان به هر طریقی تأمین و استفاده می‌کنند.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان بیان کرد: در حال حاضر مقدار ورودی سوخت مازوت به کارخانه‌های تولید سیمان کاهش پیدا کرده، زیرا حمل و نقل سوخت مازوت مقداری دچار مشکل شده است به طوری که این سوخت را از پالایشگاه‌های نزدیک به کارخانه‌های تولید سیمان عرضه نمی‌کنند در نتیجه مسیر تردد کامیون‌های حمل سوخت طولانی‌تر شده است. شیخان اظهار کرد: کارخانه‌های تولید سیمان در مناطق مختلف ممکن است دچار کمبود سوخت مازوت شوند، ولی در حال حاضر سوخت برای تولید دارند و تولید را انجام می‌دهند.

وی در ادامه گفت: با توجه به اینکه در تولید سیمان سوخت مازوت جایگزین شده، ولی در حال حاضر قیمت سیمان تغییری نداشته است. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در خصوص وضعیت عرضه سیمان در بورس کالا عنوان کرد: عرضه سیمان در بورس کالا از خردادماه رقم خورده که حرکت مثبتی در صنعت سیمان است و فروش سنتی که حدود ۸۰ سال در صنعت سیمان قدمت دارد به سمت سیستم بورس کالا منتقل شده است. شیخان تأکید کرد: بسیاری از مشکلات از طریق عرضه سیمان در بورس حل شده و در حال حاضر اکثر خریداران سیمان از طریق کارگزاران به راحتی خرید خود را انجام می‌دهند. وی اظهار کرد: عرضه سیمان در بورس کالا باعث شفافیت و مشخص شدن قیمت و خریداران شده‌است. همچنین کارخانجات سیمان به صورت نقدی پول خود را دریافت می‌کنند و دیگر رقابت منفی وجود ندارد.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان گفت: با عرضه سیمان در بورس کالا دلالی‌ها نیز کاهش پیدا کرده‌است و به نظر بنده عرضه از این طریق حرکت مثبتی را به همراه داشته‌است به طوری که ورود سایر صنایع به بورس کالا نیز اثرات مثبتی را به همراه دارد.

افزایش ۲۲۳ واحدی شاخص کل بورس

بورس تهران معاملات روز گذشته خود را با افزایش ۲۲۳ واحدی شاخص کل به پایان رساند.

به گزارش صداو سیما، در پایان معاملات روز گذشته بازار سرمایه، شاخص کل بورس با افزایش ۲۲۳ واحدی به عدد یک‌میلیون و ۳۷۹ هزار واحد و شاخص هم وزن با افزایش ۵۲ واحدی به عدد ۳۶۳ هزار واحد رسید، ضمن اینکه نمادهای فملی، فولاد و شبندر بیشترین تأثیر را در افزایش شاخص کل داشتند. در فرابورس نیز شاخص با کاهش ۲ واحدی به عدد ۱۸ هزار واحد رسید و نمادهای شگویا، زاگرس و هرمز بیشترین تأثیر را در کاهش شاخص فرابورس داشتند. همچنین ارزش معاملات خرد بازار به ۲ هزار و ۱۹۰ میلیارد تومان رسید.

حمایت دولت سیزدهم از ایجاد ثبات در معاملات بورس

براساس تصمیمات اتخاذ شده در ستاد هماهنگی اقتصادی دولت می‌توان امید داشت که دولت از ایجاد ثبات در بازار سهام حمایت کند که چنین مسأله‌ای در صورت تحقق خود می‌تواند سبب بازگشت اعتماد سهامداران و تزریق مجدد نقدینگی به این بازار شود.

به گزارش ایرنا از سازمان بورس و اوراق بهادار، «محمد میرزایی» روند بازار سرمایه تا پایان سال جاری را مورد ارزیابی قرار داد و افزود: در چند ماه گذشته مؤلفه‌هایی مانند مذاکرات برجام و لایحه بودجه ۱۴۰۱ تلاطم‌هایی را در بازار ایجاد کرد، این در حالی است که در شرایط فعلی برخی از این مسائل رفع شده است و زمینه بهبود روند معاملات بورس را فراهم کرده است. وی افزود: براساس بررسی‌های انجام شده پیش‌بینی می‌شود که تا پایان سال فروش اوراق در بازار سرمایه با حجم زیاد صورت نگیرد، زیرا دولت قصد دارد تا کسری بودجه را از مسیرهای دیگر تأمین کند. میرزایی در ادامه به نرخ ارز و تأثیر آن بر بازار سرمایه اشاره کرد و گفت: با ثبات نرخ دلار و عدم کاهش آن شاهد بهبود وضعیت گزارش ۹ ماهه شرکت‌های صادرات محور خواهیم بود که این مسئله خود نیز می‌تواند سیگنال مثبتی در خصوص سودآوری این صنایع باشد.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: همچنین براساس تصمیمات اتخاذ شده در ستاد هماهنگی اقتصادی دولت می‌توان امید داشت که دولت نیز در آینده نزدیک از ایجاد ثبات در بازار سهام حمایت کند که چنین مسئله‌ای در صورت تحقق خود می‌تواند سبب بازگشت اعتماد سهامداران و تزریق مجدد نقدینگی به این بازار شود.

وی بیان کرد: مجموع عوامل بنیادی مذکور نشان از روند مثبت شاخص تا پایان سال دارد، اما لازم به ذکر است که انتظار رشد پرشتاب از بازار وجود ندارد، اما بدون شک بورس بهترین بازار برای سرمایه‌گذاران بلندمدت است، زیرا حافظه تاریخی این بازار حکایت از بازدهی بالای بازار سرمایه در مقایسه با بازارهای موازی دارد. میرزایی در خصوص روند سوددهی صنایع تا پایان سال بیان کرد: اکنون ویروس کرونا در سطح جهانی تقریباً به یک نقطه قابل کنترلی رسیده‌است، به‌گونه‌ای که شاهد رشد مجدد سطح اقتصاد جهانی و افزایش تولیدات هستیم. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه به نظر می‌رسد صنایع پتروشیمی تا پایان سال با سودآوری و رشد به نسبت قابل توجهی مواجه باشد، گفت: براساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته به نظر می‌رسد که گروه کانی‌ها تحت تأثیر افزایش نرخ جهانی و اختصاص جایگاه مناسب در بحث صادرات با سودآوری بهتری نسبت به سال گذشته مواجه‌باشند.

وی در پایان گفت: امید می‌رود سازمان بورس نیز بتواند با اقدامات لازم در راستای تقویت زیرساخت‌ها و عملی کردن وعده‌های خود در ماه‌های پیش رو اعتماد از دست رفته سهامداران را به این بازار باز گرداند.